

From: 5.1.2.e <5.1.2.e@gmail.com>
Date: Sunday, March 8, 2026, 9:49 AM
To: postbus@eerstekamer.nl
Subject: t.a.v. commissie FIN_brf inzake bezwaren tegen het wetsvoorstel vermogensaanwasbelasting (Box 3), 36.748

Attachments:

brf eerste kamer t.a.v. Commissie FIN_Bezwaren tegen het wetsvoorstel vermogensaanwasbelasting (Box 3), 36.748.pdf

U ontvangt niet vaak e-mail van 5.1.2.e@gmail.com. [Ontdek waarom dit belangrijk is](#)

Geachte heer/mevrouw,

Zonder verder begeleidend schrijven zend ik u bijgaande brief.

Met vriendelijk groet,

dhr 5.1.2.e

De Leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal
t.a.v. vast commissie FIN

Uitsluitend per email: postbus@eerstekamer.nl

Betreft: Bezwaren tegen het wetsvoorstel vermogensaanwasbelasting (Box 3),
36.748

Geachte commissie FIN,

Met deze brief wil ik mijn ernstige zorgen en bezwaren kenbaar maken met betrekking tot het voorgestelde stelsel van belastingheffing in box 3.

Ik verzoek u het wetsvoorstel kritisch te toetsen - en te blijven toetsen, nu besloten is terug te gaan naar de 'tekentafel' - aan de beginselen van rechtszekerheid, evenredigheid, uitvoerbaarheid en eigendomsbescherming en vervolgens over te gaan tot aanpassing. Het voorstel schiet op meerdere essentiële punten tekort en zal bovendien in de praktijk leiden tot onredelijke en maatschappelijk ongewenste risico's en gevolgen, met name voor de middenklasse en kleine particuliere beleggers.

1. Belastingheffing over niet-gerealiseerde winsten

De kern van het voorstel betreft onder meer belastingheffing over vermogensaanwas, dus ook over papieren winsten die niet zijn gerealiseerd en waarover belastingplichtigen geen beschikking hebben. Hierdoor ontstaat een fundamenteel probleem: belasting moet worden betaald over vermogen dat niet liquide is.

Een waarde stijging van bijvoorbeeld aandelen, obligaties of vastgoed levert geen besteedbaar inkomen op zolang het niet wordt verkocht. De belastingplichtige zal deze belasting doorgaans moeten voldoen door gedwongen verkoop van bezittingen. In de praktijk betekent dit dat de overheid indirect verkoop afdwingt. Dit staat op gespannen voet met het eigendomsrecht (artikel 1 van het Eerste Protocol bij het EVRM) en benadert materieel een vorm van onteigening zonder schadeloosstelling.

2. Verhouding tot het Kerstarrest van de Hoge Raad

In de zogenoemde "Kerstarresten" heeft de Hoge Raad geoordeeld dat belastingheffing op basis van een fictief rendement in strijd kan komen met het eigendomsrecht en het gelijkheidsbeginsel wanneer deze niet aansluit bij het werkelijke rendement van de belastingplichtige.

Hoewel het voorgestelde systeem formeel wordt gepresenteerd als belasting op werkelijk rendement, ontstaat feitelijk opnieuw een belastingheffing die losstaat van daadwerkelijk genoten inkomen. Zolang rendement niet is gerealiseerd, is er immers geen besteedbaar inkomen beschikbaar. De belastingplichtige beschikt veelal niet over liquide middelen waaruit de belasting kan worden voldaan.

Het nieuwe systeem vervangt daarmee het fictieve forfaitaire rendement door een heffing over niet gerealiseerd rendement (eveneens fictief rendement dus). Dat kan niet de bedoeling zijn. Economisch gezien blijft sprake van belastingheffing zonder gerealiseerde opbrengst. Daarmee is dit systeem eveneens in strijd te met dezelfde rechtsstatelijke beginselen die juist aanleiding vormden voor de eerdere jurisprudentie van de Hoge Raad.

3. Liquiditeitsproblemen en risicoverschuiving

Vermogensaanwasbelasting verlegt het beleggingsrisico van de overheid naar de burger. De belasting wordt geheven in jaren van waardevermindering, terwijl koersdalingen in latere jaren de eerder betaalde belasting niet volledig of tijdig compenseren.

Dit kan leiden tot situaties waarin:

- belasting wordt betaald in goede jaren;
- verliezen worden geleden in slechte jaren;
- maar de eerder betaalde belasting niet effectief kan worden teruggekregen.

Vooraf middenklassengezinnen die sparen voor aanvullend pensioen, studie van kinderen of aanvulling op AOW worden hierdoor getroffen. Lees, burgers die iets proberen op te bouwen in Nederland. Een appeltje voor de dorst. Denk ook aan bijvoorbeeld zelfstandigen in de zorg- en bouwsector. Zij beschikken doorgaans niet over voldoende liquiditeit om jaarlijkse belastingheffing over papieren rendementen te voldoen zonder vermogen aan te tasten.

Voorgaande kan zeer destructieve gevolgen hebben zowel op de korte termijn (verschuldigde belasting niet kunnen voldoen/ontstaan van schulden), als de lange termijn (compound interest - de essentie van lange termijn beleggen - wordt vrijwel geheel teniet gedaan).

4. Onredelijke hoogte van het tarief (36%) en de effecten op korte en lange termijn

Sprake is van een uitzonderlijk zware c.q. disproportionele belasting op particulier vermogen, hetgeen de proportionaliteitstoets onder het EVRM verder onder druk zet. Dit geldt zowel voor een systeem van vermogensaanwasbelasting conform het gedane voorstel, maar ook indien sprake zou zijn van vermogenswinstbelasting van 36% (vergelijk andere landen, zowel Europees als internationaal).

Korte termijn – volatiliteit en schuldrisico (bijv. groeiaandelen, crypto en zelfs goud en zilver, zie de recente extreme volatiliteit)

Stel een belastingplichtige bezit €100.000 aan beleggingen. In jaar 1 stijgt de waarde naar €170.000 (70% koersstijging). De papieren winst bedraagt €70.000. Belasting bij 36%: €25.200. De belastingplichtige moet deze €25.200 betalen, terwijl er niets is verkocht. In jaar 2 daalt de waarde van dezelfde belegging echter naar €80.000. Ten opzichte van het beginvermogen (€100.000) is nu feitelijk een verlies geleden van €20.000.

De belastingplichtige heeft dan:

- €25.200 belasting betaald (als hij/zij dat al kan betalen, of erger nog een groot deel beleggingen verplicht moeten verkopen op een zeer ongunstig moment)

én

- €20.000 werkelijk verlies geleden

Totale vermogensdaling: €45.200

Dit is een realistisch voorbeeld bij de wat meer volatiele assets. Dit kan derhalve leiden tot gedwongen verkoop, schulden of zelfs problematische financiële situaties. Zo kan belastingheffing (veel) sneller tot financiële problemen leiden dan sec het beleggingsverlies zelf.

Lange termijn – vermogensopbouw middenklasse

Stel een huishouden bouwt middels hard werken een pensioenbuffer op van €200.000 met een gemiddeld rendement van 5% per jaar (€10.000). Jaarlijkse belasting: $36\% \times €10.000 = €3.600$. Effectief blijft netto rendement over: $€6.400 \rightarrow 3,2\%$. Na inflatie (bijvoorbeeld 2,5%) resteert nog circa 0,7% reëel rendement. Bij iets lagere rendementen (of hogere inflatie, waar al jaren lang sprake van is) verdwijnt het reële rendement volledig. Vermogensopbouw wordt daarmee feitelijk onmogelijk gemaakt door de overheid, omdat de voorgenomen regeling defacto het compound effect uitzet ergo, beleggen heeft dan geen zin meer. Voornoemde druist in tegen het proportionaliteitsbeginsel.

Het systeem ontmoedigt zodoende het gedrag dat de overheid (inclusief de huidige coalitie) stimuleert (en al decenia lang heeft gestimuleerd): zelfstandig sparen voor pensioen en financiële zelfredzaamheid. Eveneens geeft het een vreemd signaal af aan bedrijven en landen om ons heen en veroorzaakt het systeem simpelweg een negatief investeringsklimaat, hetgeen op alle fronten slecht is voor de Nederlandse economie.

5. Rechtszekerheid en uitvoerbaarheid

Het voorstel introduceert aanzienlijke onzekerheid:

- jaarlijkse waarderingen van niet-beursgenoteerde bezittingen;
- discussies over waarderingmethoden;
- sterk fluctuerende belastingaanslagen.

Voor burgers wordt de belastingdruk onvoorspelbaar en moeilijk planbaar. Voor de Belastingdienst ontstaat een omvangrijke uitvoeringslast en een toename van bezwaar- en beroepsprocedures. Tevens staat vast dat herhaling van de problematiek die na eerdere box-3-stelsels reeds tot langdurige juridische procedures tot aan de Hoge Raad heeft geleid. Het zou de politiek sieren als niet 'luchtig/schoorvoetend' wordt ingestemd met voorgesteld beleid dat van meet af aan:

- (economisch) onverantwoord is;
- in strijd met de rechtspraak van de Hoge Raad;
- op zeer veel kritiek van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State is gestuit.

De grote gevolgen die dit voor de burger heeft, gepaard met de ondoordachtheid waarmee dit systeem doorgevoerd lijkt te worden, maken dat dit des te meer onacceptabel is.

6. Ongeschikt als structurele begrotingsmaatregel

Het voorgestelde systeem is budgettair onzeker. De opbrengst is direct afhankelijk van financiële markten. Als instrument om een structureel begrotingstekort te dichten is dit stelsel daarom ongeschikt. Het creëert een volatiele inkomstenbron en vergroot juist de begrotingsinstabiliteit. Bovendien wordt het belang van de burger in verre mate geschaad. Veel mensen die iets hebben opgebouwd of daarmee doende zijn zullen vertrekken uit Nederland omdat hun doelen hier niet (meer) kunnen worden behaald. Deze vermogensvlucht zal evident een zeer negatief effect hebben op de belastinginkomsten op basis van het voorgenomen stelsel. Mensen zullen mogelijk stoppen met beleggen en verminderd pensioenopbouwen en daardoor juist afhankelijker worden van de overheid (dat kost de overheid dus geld). De politiek zou er dan ook goed aan doen bij verdere beoordeling o.a. de Laffecurve in ogenschouw te nemen. In de voorgestelde extreme mate belasting pogen te heffen zal altijd averechts werken. Met grote economische en maatschappelijk schade tot gevolg. Mensen zullen door dit systeem automatisch juist steeds afhankelijk worden van steun van de overheid. Noorwegen is zover mij bekend het enige land ter wereld dat papieren winsten heeft proberen te belasten. Dit is uitgelopen op een economisch drama, waarbij de hiervoor beschreven averechtse effecten optraden.

7. Mogelijke alternatieven

Indien het doel is een rechtvaardiger en stabielere belastingstelsel te creëren, zijn er minder ingrijpende en juridisch robuustere alternatieven, zoals:

- bezuinigen op overheidsuitgaven, bijv. v.w.b. defensie wordt dusdanig veel gereserveerd dat het heden niet op een deugdelijke manier kan worden uitgegeven;
- heffing uitsluitend bij realisatie (vermogenswinstbelasting) met een lager proportioneel tarief op gerealiseerde opbrengsten, 10-12 %;
- een ruime vrijstelling voor kleine vermogens, bijv. € 1.300.000,00 zoals in Frankrijk geldt;
- een eenvoudiger forfaitair systeem met realistische rendementen;
- heroverweging van fiscale uitzonderingsregelingen elders in het belastingstelsel;

Deze opties vermijden belastingheffing zonder liquiditeit, verminderen uitvoeringsproblemen en zijn beter verenigbaar met het eigendomsrecht.

8. Slot

Ik verzoek u het wetsvoorstel bijzonder kritisch te toetsen en volledig te herzien. Niet volstaan kan worden met summiere wijzigingen als het toevoegen van een verrekenoptie of schaven aan de hoogte van 36%. Zoals hierboven uitgebreid toegelicht, is dit voorstel schadelijk, onverantwoord en niet econisch te onderbouwen.

Aan de eisen van proportionaliteit, rechtszekerheid/jurisprudentie en uitvoerbaarheid lijkt niet te worden voldaan.

Hoogachtend,

Dhr. 5.1.2.e